

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 16 вересня 2009 р. № 1057
Київ

**ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ
АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ**

Кабінет Міністрів України постановлює:

1. Затвердити Порядок проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, що додається.
2. Внести до постанов Кабінету Міністрів України зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України Ю. ТИМОШЕНКО
Інд. 31

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 16 вересня 2009 р. № 1057

**ПОРЯДОК
проведення антикорупційної експертизи
проектів нормативно-правових актів**

1. Цей Порядок визначає процедуру проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів (далі — антикорупційна експертиза).

2. Антикорупційній експертізі підлягають проекти законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади (далі — проекти нормативно-правових актів).

3. Основні завдання антикорупційної експертизи полягають у визначенні наявності чи відсутності корупціогенних чинників, якими є сукупність норм, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, та наданні рекомендацій стосовно їх усунення.

4. До проектів нормативно-правових актів з потенційно високим ступенем корупційних ризиків належать проекти, предметом регулювання яких, зокрема, є:

відносини, пов'язані з виконанням рішень, у тому числі індивідуального характеру, предметом яких є визначення

прав, свобод, обов'язків людини і громадянина та способів їх реалізації;

управління об'єктами державної або комунальної власності, їх відчуження;

питання митної справи, податкової та фінансової політики;

установлення процедур аукціонів, тендерів стосовно відчуження чи закупівлі товарів, робіт і послуг;

використання бюджетних коштів;

питання інвестиційної та інноваційної діяльності;

надання пільг і переваг окремим суб'єктам господарювання;

встановлення повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, зокрема щодо самостійного визначення порядку (механізму, процедури) вирішення проблемних питань;

делегування повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування підприємствам та організаціям незалежно від форми власності;

надання адміністративних послуг органами виконавчої влади та органами

місцевого самоврядування, їх посадовими особами;

виконання контрольно-наглядових функцій органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами.

5. Антикорупційна експертиза проводиться Урядовим уповноваженим з питань антикорупційної політики (далі — Урядовий уповноважений).

Строк проведення антикорупційної експертизи не повинен перевищувати 15 днів після надходження проекту нормативно-правового акта до Урядового уповноваженого.

6. Антикорупційна експертиза проектів нормативно-правових актів, що розробляються міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями і подаються на розгляд Кабінету Міністрів України, проводиться з урахуванням вимог, установленін Регламентом Кабінету Міністрів України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 (Офіційний вісник України, 2007 р., № 54, ст. 2180; 2009 р., № 52, ст. 1789).

Під час подання проекту нормативно-правового акта на розгляд Кабінету Міністрів України головний розробник у пояснювальній записці зазначає про наявність або відсутність у проекті нормативно-правового акта правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

7. Антикорупційна експертиза проектів нормативно-правових актів Президента України та тих, що розробляються народними депутатами України, а також проектів нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади проводиться відповідно до цього Порядку на підставі їх рішення.

Для проведення антикорупційної експертизи до проектів нормативно-правових актів, зазначених в абзаці першому цього пункту, головний розробник додає пояснювальну записку, в якій, зокрема, зазначаються мотиви проведення такої експертизи.

8. У разі коли проект нормативно-правового акта потребує вивчення додаткових документів, такі документи подаються Урядовому уповноваженому.

До проведення антикорупційної експертизи особливо складних проектів нормативно-правових актів Урядовий уповноважений має право залучати фахівців міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, експертів, науковців.

У такому разі Урядовий уповноважений може продовжити строк проведення антикорупційної експертизи на 10 днів.

9. Результати антикорупційної експертизи викладаються у висновку, який складається за формою згідно з додатком та доводиться до відома головного розробника.

Висновки до проектів нормативно-правових актів, зазначених в абзаці першому пункту 7 цього Порядку, надсилаються ініціатору звернення.

Результати антикорупційної експертизи підлягають обов'язковому розгляду під час прийняття рішення щодо відповідного нормативно-правового акта.

У разі наявності корупціогенних чинників рекомендації стосовно їх усунення, зазначені у висновку антикорупційної експертизи, є обов'язковими для розгляду головним розробником.

10. Результати антикорупційної експертизи за рішенням Кабінету Міністрів України оприлюднюються на Урядовому порталі протягом 15 днів після прийняття (схвалення) нормативно-правового акта, за винятком актів, які містять відомості з обмеженим доступом або становлять державну таємницю.

Додаток до Порядку

**ВІСНОВОК
антикорупційної експертизи**

проекту _____
(найменування проекту акта)

Проект акта розроблено _____
(найменування органу виконавчої влади)

Загальна характеристика норм проекту акта

Зазначається про належність проекту акта до проектів, що містять корупційні ризики, дається загальна характеристика питань, які регулює проект акта, стисло викладаються результати громадської антикорупційної експертизи.

Антикорупційна оцінка

Зазначається докладний опис виявлених корупціогенних чинників з посиланням на норми акта та нормативні приписи, дається оцінка впливу.

Зазначається чи містить проект акта корупціогенні чинники та рекомендації з їх усунення або зменшення впливу, а також рекомендації щодо доповнення проекту акта нормами стосовно запобігання корупційним правопорушенням або його відхилення.

(Урядовий уповноважений
з питань антикорупційної політики)

(підпись)

(ініціали
та прізвище)

_____ 20 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 16 вересня 2009 р. № 1057

**ЗМІНИ,
що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України**

1. У Регламенті Кабінету Міністрів України, затвердженному постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 (Офіційний вісник України, 2007 р., № 54, ст. 2180; 2009 р., № 52, ст. 1789):

1) у пункті 2 параграфа 27 розділу 4:

абзац четвертий підпункту 1 після слів «Секретаріатом Кабінету Міністрів» доповнити словами «або стосовно яких є письмові пропозиції Урядового уповноваженого з питань антикорупційної політики про доцільність проведення антикорупційної експертизи»;

доповнити підпунктом 5 такого змісту:

«5) приймає рішення про проведення антикорупційної експертизи проекту акта Кабінету Міністрів.»;

2) у розділі 5:

пункт 1 параграфа 45 після слів «що потребує врегулювання» доповнити словами «, передбачає правила і процедури, які, зокрема, унеможливлювали б вчинення корупційних правопорушень»;

у параграфі 53:

пункт 1 після слів «обов'язків громадян» доповнити словами «, а також проектів, які передбачають надання пільг, переваг окремим суб'єктам господарювання, делегування функцій, повноважень органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування, у тому числі організаціям недержавної форми власності»;

доповнити пунктом 3 такого змісту:

«7) вивчає проект акта на предмет наявності або відсутності в ньому пра-

вил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень»;

доповнити параграф 66 пунктами 9–14 такого змісту:

«3. У разі проведення громадської антикорупційної експертизи головний розробник надає громадянам або об'єднанням громадян за їх зверненням проект акта з необхідними матеріалами, повідомляє про строки завершення його підготовки. Пропозиції, що надійшли в результаті проведення громадської антикорупційної експертизи, головний розробник розглядає під час опрацювання проекту.»;

підпункт 1 пункту 1 параграфа 61 викласти у такій редакції:

«1) пояснювальна записка (додаток 4), у якій викладаються підстава та мета розроблення проекту, результати аналізу проблеми, наводиться обґрунтування необхідності прийняття акта, зазначаються позиція заінтересованих органів та заходи, здійснені для врегулювання розбіжностей (якщо проект подано з розбіжностями), відомості про наявність або відсутність у проекті акта правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень, відображаються фінансово-економічні розрахунки та пропозиції щодо визначення джерел покриття витрат, а також очікувані соціально-економічні результати реалізації акта. Якщо реалізація акта не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів, про це окремо зазначається в записці.

До пояснювальної записки додаються пропозиції за результатами громадської антикорупційної експертизи проекту акта (у разі її проведення), а також можуть додаватися довідкові та інші інформаційно-аналітичні матеріали, що обґрунтують необхідність прийняття акта.»;

доповнити пункт 3 параграфа 63 підпунктом 7 такого змісту:

«9. Урядовий комітет розглядає питання про доцільність проведення антикорупційної експертизи проекту акта та приймає відповідне рішення.

Під час прийняття рішення враховується також позиція головного розробника та Секретаріату Кабінету Міністрів щодо наявності або відсутності у проекті акта правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень, та пропозиція Урядового уповноваженого з питань антикорупційної політики щодо доцільності проведення антикорупційної експертизи.

10. Рішення урядового комітету про проведення антикорупційної експертизи може бути прийняте щодо проекту акта Кабінету Міністрів, який підготовлений з дотриманням регламентних вимог, та у разі, коли за результатами розгляду на урядовому комітеті до нього не висловлено зауважень по суті.

11. У разі прийняття рішення про проведення антикорупційної експертизи проекту акта такий проект подається Секретаріатом Кабінету Міністрів Урядовому уповноваженому з питань антикорупційної політики для проведення в установленому порядку антикорупційної експертизи.

12. Висновок антикорупційної експертизи Урядовий уповноважений з питань антикорупційної політики надсилає Секретаріату Кабінету Міністрів та головному розробнику проекту акта.

13. Якщо за висновком антикорупційної експертизи проект акта не містить корупціонних чинників, він вважається схваленим урядовим комітетом та подається для розгляду на засіданні Кабінету Міністрів.

14. У разі коли за висновком антикорупційної експертизи проект акта містить корупціонні чинники, головний розробник доопрацьовує його протягом трьох робочих днів після надходження висновку антикорупційної експертизи та вносить до Кабінету Міністрів з мотивуванням у пояснювальній записці ступеня врахування викладених у висновку рекомендацій для повторного розгляду урядовим комітетом.

Такий проект акта після опрацювання у Секретаріаті Кабінету Міністрів передається повторно Урядовому уповноваженому з питань антикорупційної політики для проведення антикорупцій-

ної експертизи та після її проведення включається до порядку денного чергового засідання урядового комітету.»;

друге речення пункту 1 параграфа 67 після слів «розгляду урядовим комітетом» доповнити словами «, а також висновок антикорупційної експертизи проекту акта (у разі її проведення)»;

3) у розділі 6:

пункт 6 параграфа 82 викласти у такій редакції:

«6. Внесені до Кабінету Міністрів проекти законів опрацьовуються та розглядаються у порядку, встановленому главами 6 і 7 розділу 5 цього Регламенту, з урахуванням таких особливостей:

1) усі законопроекти відповідно до Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» підлягають обов'язковій антикорупційній експертізі;

2) до таких законопроектів правила пунктів 9–11 параграфа 66 Регламенту не застосовуються;

3) проект закону, який підготовлений з дотриманням регламентних вимог та стосовно якого на засіданні урядового комітету не висловлено зауважень по суті, попередньо підтримується урядовим комітетом та подається Секретаріатом Кабінету Міністрів Урядовому уповноваженому з питань антикорупційної політики для проведення антикорупційної експертизи з наступною підготовкою його для розгляду на засіданні Кабінету Міністрів відповідно до порядку, встановленого пунктами 12–14 параграфа 66 Регламенту.»;

доповнити параграф 83 підпунктом 8 такого змісту:

«8) висновком антикорупційної експертизи проекту закону»;

4) у додатках до Регламенту:

додаток 4 після пункту 6 доповнити новим пунктом 7 такого змісту:

«7. Запобігання корупції

Зазначається про наявність або відсутність у проекті акта правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Наводиться інформація про проведення громадської антикорупційної експертизи».

У зв'язку з цим пункти 7–9 вважати відповідно пунктами 8–10;

у додатку 8:

доповнити пункт 3 абзацом такого змісту:

«Зазначається про наявність або відсутність у проекті акта правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Наводиться інформація про проведення громадської антикорупційної експертизи.»;

у пункті 4:

перше речення після слів «висловленіх на засіданні» доповнити словами «або прийнято рішення про проведення антикорупційної експертизи»;

у другому реченні слова «у процесі доопрацювання проекту» виключити.

2. Пункт 2 постанови Кабінету Міністрів України від 4 червня 2008 р. № 532 «Деякі питання реалізації державної антикорупційної політики» (Офіційний вісник України, 2008 р., № 42, ст. 1397) виключити.

3. У Положенні про Урядового уповноваженого з питань антикорупційної політики, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2009 р. № 410 (Офіційний вісник України, 2009 р., № 33, ст. 1128):

«Урядовий уповноважений є спеціально уповноважено особою з питань антикорупційної політики.».

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

2) у пункті 4:

в абзаці другому підпункту 1 слова «та координації діяльності центральних органів виконавчої влади з її реалізацією» виключити;

доповнити підпунктом 1-1 такого змісту:

«1-1) формування в межах повноважень, визначених цим Положенням, державної антикорупційної політики, реалізація антикорупційної стратегії, координація діяльності центральних органів виконавчої влади з реалізацією антикорупційної політики;»;

підпункт 2 викласти у такій редакції:

ЗАКОНОДАВСТВО І ДОКУМЕНТИ

«2) проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів та підготовка висновків за її результатами;»;

у підпункті 3:

абзац другий після слів «діяльності центральних» доповнити словами «та місцевих»;

абзац четвертий після слів «іншої інформації про» доповнити словами «факти корупційних діянь та»;

підпункт 7 після слів «щодо запобігання корупції» доповнити словами «та у разі потреби Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України про виявлення фактів, що можуть свідчити про корупційні правопорушення»;

у першому реченні підпункту 11 слова «та його копій до відповідних органів виконавчої влади та Генеральної прокуратури України» замінити словами «та його оприлюднення»;

доповнити підпунктом 12 такого змісту:

«12) надання Кабінетові Міністрів України інформації про виявлені факти, що свідчать про корупційні правопорушення.»;

3) доповнити пункт 5 підпунктом 8 такого змісту:

«8) вносити на розгляд урядового комітету або Кабінету Міністрів України пропозиції щодо доцільності проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів.»;

4) доповнити пункт 7 абзацом такого змісту:

«Урядовий уповноважений може мати радників і консультантів на громадських засадах з числа фахівців.»;

5) пункт 8 викласти у такій редакції:

«8. Урядовий уповноважений в межах компетенції приймає рішення, має бланк та печатку з найменуванням своєї посади та адреси».